

**Kuopion kaupunki**

26.3.2020

Julkaisuvapaa pe 27.3.2020 klo 10

**Kuntatalous historiallisesti heikoimmassa tilanteessa – Kuopion tilinpäätöksestä ylijäämäinen konsernijärjestelyillä**

**Kuopion kaupungin tilinpäätös muodostui 54,9 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Kyse on kuitenkin kirjanpidollisesta ylijäämästä Kuopion Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen seurauksena. Ilman kertaluonteisia kirjanpitoeriä kaupungin tulos oli ennätysellisen huono, -38 miljoonaa euroa.**

Koko maassa kuntatalous näyttää edelleen synkältä ja viime vuodelta on tulossa suuri määrä negatiivisia tuloksia. Heikkojen tulosten taustalla on osaltaan toimintamenojen kasvu ja toisaalta verorahoituksen heikko kehitys, joka syntyi tulorekisterin toiminta-ongelmista ja verokorttiuudistuksesta.

Kuopiossa verotulojen kehitys oli varsin hyvä, mihin vaikutti poikkeuksellisen alhainen lähtötaso vuodelta 2018. Verotulojen kasvu vuonna 2019 oli yli 5 %. Kaupungilta jäi samanaikaisesti kuitenkin saamatta 7 miljoonan euron verotulot.

Hyvä tulokehityskään ei auttanut kaupunkia saavuttamaan talouden tasapainoa. Toimintamenot kasvoivat miltei 5 % ja vuosikate heikentyi 16,5 miljoonaan euroon, joka kattaa ainoastaan 30 % poistoista. Kuopion kaupungin taloudessa on syvä rakenteellinen alijäämä.

Kaupungin bruttoinvestoinnit vuonna 2019 olivat yhteensä 89,7 miljoonaa, kun vesiliikelaitoksen omistusjärjestelyjä ei oteta huomioon. Investointien tulorahoitus jäi 14 prosenttiin eli vuosikatteen tuoma tulorahoitus riitti vain kymmenesosaan investoinneista. Lainamäärä kasvoi 53,3 miljoonalla eurolla eli 429 euroa/asukas, Vuoden 2019 lopussa lainamäärä asukasta kohden on 3322 euroa. Luku on hieman pienempi kuin keskimäärin koko maassa.

Kuopion kaupungin ja Siilinjärven kunnan yhteinen vesihuolto-yhtiö aloitti toimintansa vuoden alussa. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti yhtiöittää Liikelaitos Mestarin liiketoiminnan vuoden 2021 alusta.

---

**Kuopion kaupunki**

26.3.2020

Kaupunkikonsernin, joka sisältää kaupungin, liikelaitosten ja taseyksiköiden lisäksi kaupungin omistamat konserniyhteisöt ja yhteisöosuudet, vuoden 2019 alijäämä oli – 1,6 miljoonaa euroa.

**Työllisyys parani ja asukasluvun kasvu vauhdittui**

Työllisyys kehittyi loppuvuoteen asti myönteisesti. Vuoden takaiseen verrattuna työttömyys aleni kaikissa ryhmissä. Kuopion työttömyysaste vuonna 2019 oli 9,9 %. Uusia työpaikkoja syntyi 300.

Kaupungin väestönkasvu palasi lähes tavoitellulle kasvu-uralle. Kuopiossa oli vuoden 2019 lopussa oli 119 282 asukasta. Asukasmäärä kasvoi 618 hengellä.

Rakentaminen jatkui vilkkaana. Valmistuneiden asuntojen määrä 950 oli kuitenkin vain noin puolet ennätysvuoden 2018 valmistuneista.

**Investointitaso jatkuu korkeana - toimintamenojen kehitys huolettaa**

Kaupungin suurimmat rakennusinvestoinnit olivat museo-kirjaston peruskorjaus ja laajennus, Kuikkalammen uusi päiväkotikoulu, Lippumäen kuplahalli, läntisen maaseutualueen uusi hirsirakenteinen koulu, Maaningan urheilu- ja liikuntatalon perusparannus sekä leasing-rahoituksella toteutettu jäähalli-uimahalli kokonaisuus. Yhdyskuntarakentamisessa merkittävimmät hankkeet olivat Savilahden alueen käynnistyminen ja matkustajasataman hankkeet.

Henkilöstömenot kasvoivat 3,5 % eli 11,3 miljoonaa euroa vuodesta 2018. Henkilöstömenoihin vaikutti huhtikuun alussa voimaan tullut palkkojen yleiskorotus. Lisäksi varauduttiin lomarahaleikkauksen päättymiseen vuonna 2020, minkä kirjanpidollinen vaikutus näkyy jo vuoden 2019 menoissa. Näiden yhteisvaikutus oli 7 miljoonaa euroa. Suurimmat henkilöstölisäykset olivat perusopetuksessa, varhaiskasvatuksessa ja vanhus- ja vammaispalveluissa. Yhteensä lisäys ydinkaupungissa oli 74 henkilötyövuotta.

---

## Kuopion kaupunki

26.3.2020

Palvelujen ostot kasvoivat 5,1 %. Suurimpana tekijänä erikoissairaanhoido. Myös vammaispalvelujen ja lapsiperhepalvelujen ostot kasvoivat. Kaupunki kattoi aikaisemmin syntyneitä sairaanhoitopiirin alijäämiä noin 7,6 miljoonalla eurolla, mikä kasvatti avustusmenoja.

## Tilinpäätöksen keskeisiä tunnuslukuja

Kaupungin luvut ovat kaupunki, taseyksiköt ja liikelaitokset yhteensä. Konserni sisältää edellä mainittujen lisäksi kaupungin omistamat konserniyhteisöt ja -yhteisöosuudet.

	2017	2018	2019	Muutos 18/19
Vuosikate M€	57,5	31,6	16,5	-48,0 %
Vuosikate %-poistoista	119 %	66 %	30 %	
Vuosikate €/asukas	487	266	138	-128
Verotulot M€	452,7	441,3	464,0	5,2 %
Nettoinvestoinnit M€	49,1	66,3	74,3*	+8,0
Investointien tulorahoitus %	102 %	37 %	14 %	
Yli-/alijäämä M€	9,6	-3,9	54,9	58,8
Lainakanta €/asukas	2790	2891	3322	+429
Asukasmäärä	118 209	118 664	119 282	+618
Konsernin lainakanta €/asukas	8011	8053	9020	+960
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas (uusi tunnusluku)		9379	10597	+1210

\*ilman vesiliikelaitoksen omistusjärjestelyjä

Taulukko päivitetty 30.3.2020 Lainakanta €/asukas

**Kuopion kaupunki**

26.3.2020

**Koronavirus runtelee taloutta – tulevaisuus entistä epävarmempi**

Kaupungin talouden rakenteellisen alijäämäisyyden vuoksi kaupunginhallitus käynnisti syksyllä 2019 yhteistoimintaneuvottelut. Tavoitteena on saavuttaa 8,8 miljoonan euron henkilöstömenosäästöt vuosina 2020 ja 2021. Rakenteellista alijäämää pyritään pienentämään henkilöstömenosäästöjen lisäksi myös veronkorotuksilla. Valtuuston marraskuussa tehdyn päätöksen mukaan Kuopion kaupungin tuloveroprosentti nostettiin vuoden 2020 alusta 20,75 %:iin.

Koronaviruksen mukanaan tuomat vaikutukset talouteen tulevat ulottumaan laajalle sekä julkisiin että yksityisiin palveluihin, kauppaan ja teollisuuteen. Kunnat joutuvat sopeutumaan kasvaviin menoihin ja vaikutukset kuntien tulokertymiin ovat pitkäaikaiset. Valtiovallan on välttämätöntä osallistua kriisin kustannuksiin kunnissa. Samalla kun kaupunki painiskelee koronapandemian ja valmiuslain tuomien uusien haasteiden edessä, kaupunginjohtaja haluaa nähdä tilanteessa myös jotain positiivista:

- Uusi tilanne haastaa meidät kaikki uusien toimintatapojen ja työmuotojen etsimiseen. Poikkeusolot voivat tuoda myös uusia, pysyviä työskentelytapoja, etätöön käyttö yleistyy, toimitilarive vähenee ja digitaalisten palvelujen edistäminen ja käyttäminen lisääntyvät, kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen toteaa.

Lisätietoja:

kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen, 044 718 2790

taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, 044 718 2788

---